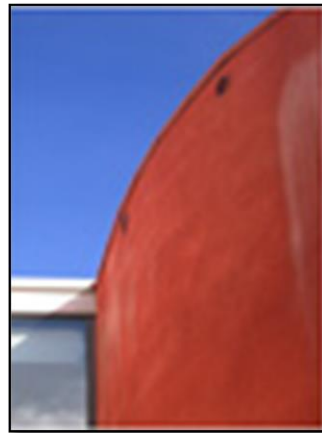

Information

för

Klasslärarstuderande
Speciallärarstuderande
Ämneslärarstuderande

Vasa övningsskola,
grundläggande utbildning åk F-9
gymnasiet

Innehållsförteckning

Värdegrunden och synen på lärande

Välkommen till Vasa övningsskola,

ledande rektor

Lärarstuderandes ansvar

Verksamhetsförlagd utbildning

Egna lektioner

Handledning

IT i undervisning och lärande

Skolbibliotek

Studeranderum

Tider att observera

Skollunch

Nycklar

Kopiering

Parkering

Skolgårdarna

Material

Grundläggande utbildning åk F-9

Grundläggande utbildning åk F-9, rektor

Klasslärare/Speciallärare

Ämneslärare

Gymnasiet

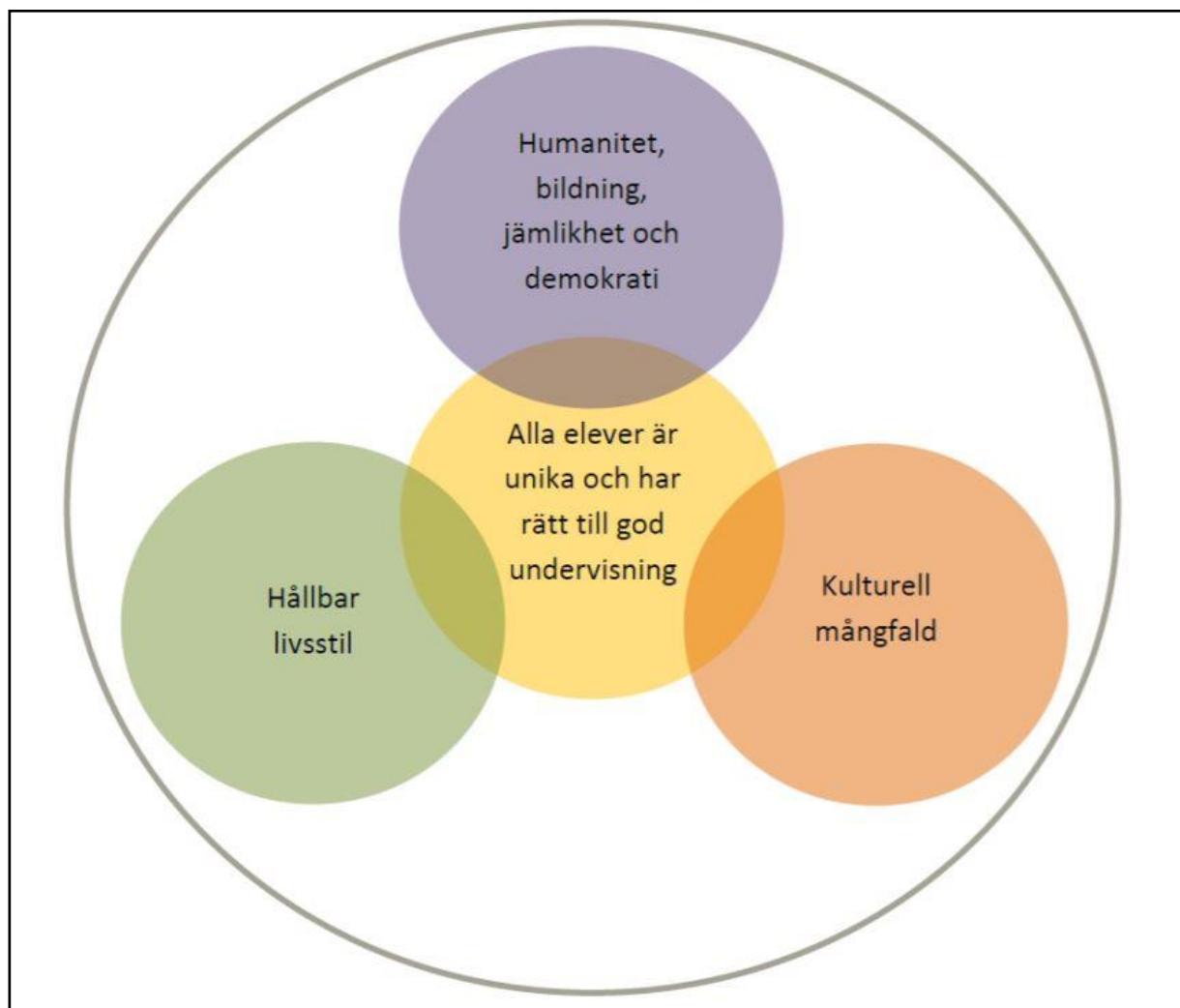
Gymnasiet, rektor

International Baccalaureate

Gymnasiet och det estetiska

Skolans lystringssång

Värdegrunden och synen på lärande

För mera information, vänligen se Vasa övningsskolas hemsida - styrdokument - läroplanens allmänna del.

Välkommen till Vasa övningsskola

Välkommen till handledd utbildningspraktik vid Vasa övningsskola. Skolan består av sammanhållen grundläggande utbildning för årskurserna F-9 och en årskurslös gymnasieutbildning. Vi har ca 800 elever och lärarkåren och den övriga personalen omfattar ca 100 personer.

Vasa övningsskola samverkar med Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier i strävan att nå en hög kompetensnivå bland finlandssvenska lärare. Samarbetet omfattar förutom utbildningspraktiken även utvecklingsarbete och forskning. Ett övergripande mål för Vasa övningsskola är att bevara och vidareutveckla det finlandssvenska kulturarvet samt att verka för utökad internationalisering.

Vår strävan är att ständigt uppmärksamma, fördjupa och utveckla den kommunikativa kompetensen hos oss alla som på olika sätt deltar i verksamheten vid Vasa övningsskola.

Skolans pedagogiska verksamhet är mångsidig. Årliga teman och projekt strävar till att engagera skolans elever och inspirera lärarstuderande genom att visa olika möjligheter och alternativ. Inom grundutbildningen finns en engelsk linje med undervisning på engelska. Gymnasiet ger möjlighet till fördjupning inom bildkonst och musik samt studier inom IB (International Baccalaureate).

Under din utbildningspraktik får du ta del av handledning, som utgör ett viktigt element i lärarutbildningen. Handledningen sker dels individuellt och dels i smågrupp, som ett professionellt samtal där man rör sig i fältet mellan teoretisk kunskap och praktiskt arbete.

Jag gratulerar dig till ditt yrkesval och hoppas att du skall trivas och känner att du bidrar till ett kreativt arbetsklimat vid Vasa övningsskola.

Bernt Klockars
Ledande rektor

Lärarstuderandes ansvar

Under din tid vid övningsskolan betraktas du till alla väsentliga delar som en lärare. Detta innebär att du bekantar dig med skolans verksamhetsidé och iakttar vår värdegrund.

Eleverna/studerande uppfattar dig som lärare. Du är därmed en som påverkar eleverna och det ger dig ansvar i fråga om uppträdande i och utanför klassen. Beakta att du har tystnadsplikt. Som studerande förutsätts du också använda det finlandssvenska språket på ett korrekt sätt. Det är viktigt att du i alla situationer föregår med gott exempel och själv handlar i enlighet med skolans ordningsregler.

Bekanta dig med läroplanerna för de olika stadierna och skolans trivselregler samt säkerhetsföreskrifterna som gäller allmänt i skolan. Vid olycksfall och andra incidenter bör du alltid ingripa. För vidare åtgärder kontaktar du en lärare.

Skolan (gäller alla skolhus) är övervakad med ett elektroniskt alarmsystem. Detta ska du beakta om du någon gång sitter och förbereder dig på kvällen. Alarmet kopplas på kl. 22.00.

Du är välkommen med på lektionerna. Var alltid i god tid och invänta den ansvariga lektorn utanför klassrummet eller på andra sätt som överenskommits om. För att undvika att lektionen störs ber vi dig att inte komma in under pågående lektion. Gör din praktik meningsfull genom att aktivt delta där behov finns. Du kan gå runt i klassen och hjälpa eleverna/studerande. Iaktta dock smidighet i förhållande till lektionshållaren.

Avsikten med den **verksamhetsförlagda utbildningen** är att du skall ha möjlighet till att iaktta och reflektera kring:

Yttre ramar

1. Klassrummet som arbetsmiljö
2. Läromedel och andra hjälpmedel
3. Rutiner under lektionen

Eleverna/studerande och det sociala klimatet i klassen

4. Elevernas/studerandes beteende
5. Elevernas förutsättningar i ämnet
6. Elevernas motivation, aktivitet och intresse
7. Samarbete och det sociala klimatet
 - * graden av styrning
 - * förhållandet lärare – elev/studerande
 - * relationerna i gruppen
 - * samarbete

Läraren

8. Lärarens val av undervisningsmetod / arbetsätt
9. Lärarens frågor och förklaringar
10. Lärarens "små knep"

Undervisningen

11. Ämnet samt temat för lektionen
12. Lektionens moment
13. Didaktiska principer som tillämpas
14. Ovanliga inslag
15. Socialt klimat, arbetsro och disciplin

Egna lektioner

Lär känna eleverna genom att auskultera olika ämnen och förbered din lektion genom att i mån av möjlighet åhöra föregående lektion i samma ämne.

Inför varje lektion uppvisar du en lektionsplan eller annan plan, som innehåller klara mål för lektionen och förtydligar **vad** som ingår, **hur** det genomförs och **varför** du valt just detta lektionsinnehåll. Flera lektioner i ämnet bildar en sekvens och en sekvensplan eller ramplan inlämnas. Bekanta dig på förhand med sittordningen och se efter att all teknisk utrustning du behöver finns tillgänglig och fungerar.

Under lektionen har du samma rättigheter och skyldigheter som den ordinarie läraren. Var rättvis, konsekvent och vid behov bestämd. Det första intrycket är betydelsefullt. Kom alltid väl förberedd. En lämplig dos humor kan vara på sin plats medan ironi bör undvikas. Var vänlig, men acceptera inte att en elev/studerande uppträder oförskämt.

Ditt personliga engagemang är avgörande.

"Alla kan göra något. Ingen kan göra allt"

- ✓ Var öppen och fördomsfri
- ✓ Ha en positiv inställning
- ✓ Var kreativ och aktiv
- ✓ Var beredd att ge beröm
- ✓ Reflektera över dina insatser
- ✓ Se utbildningspraktiken som en förmån
- ✓ Var med och utveckla lärarutbildningen

Byt ut orden MÅSTE mot FÅ

SKA mot VILL

TA mot GE

Handledning

Den handledda praktiken roll är central för att teori och praktik skall kunna växelverka i utbildningen på bästa möjliga sätt.

Vid övningsskolan har du i anslutning till din praktik sakkunniga handledare. Handledare är närvarande under dina lektioner. Både **individuell handledning** och **handledning i grupp** förekommer.

Lektionerna diskuteras och utvärderas under efterhandledningarna. Du reflekterar tillsammans med handledaren över din insats.

IT i undervisning och lärande

Målet är att informationsteknologi är en naturlig del av undervisning, studier och lärande vid Vasa övningsskola. Vi drar nytta av IT förutom i lärande och undervisning också i handledning av lärarstuderande och kollegialt.

Enligt grunderna för grundskolans läroplan är digital kompetens är en viktig medborgarfärdighet, både i sig och som en del av multilitteraciteten. Den är både föremål och redskap för lärandet. I den grundläggande utbildningen ska alla elever ha möjligheter att utveckla sin digitala kompetens.

Även i gymnasiets läroplan (GLP 2015) framhålls att undervisningen ska vägleda den studerande att utveckla sin digitala kompetens och fördjupa sin förståelse för informationsteknologi. Gymnasiestuderande ska få lära sig att använda digitala verktyg på ett ändamålsenligt, ansvarsfullt och tryggt sätt i både individuellt och kollaborativt arbete.

Lärare, elever/studerande och lärarstuderande behöver därför ha utmärkta möjligheter att använda olika typer IT-utrustning samt nätbaserade tjänster och verktyg i skolan. Vi agerar som aktiva användare av media och producenter av digitalt material. Övningsskolans elever och studerande får under sin skoltid mångsidiga kunskaper och färdigheter som behövs för vidare studier och i det framtida arbetslivet.

Varje lärarstuderande ska under sina praktikperioder få erfarenheter av att använda informationsteknologi i undervisningen. Handledande lärare motiverar lärarstuderande att använda och på ett mångsidigt sätt dra nytta av informationsteknologi under sina praktikperioder. Under handledningstillfällen med lärarstuderande presenteras digitala verktyg, program och tillämpningar som passar respektive stadie och ämne. Lärarstuderande prövar olika sätt att använda IT på ett pedagogiskt ändamålsenligt sätt i sin undervisning under de handledda praktikperioderna.

Vasa övningsskolas IT-strategi finns på adressen:

<http://www.abo.fi/vos/styrdokument>

Skolbibliotek

Skolan har ett relativt välförsett bibliotek i F-9 och gymnasiet. Dessa står självfallet till ditt förfogande.

Observera:

Det är ett referensbibliotek, inte ett lånebibliotek. Om du i undantagsfall vill låna hem en bok över natten, måste du överenskomma om detta med skolans bibliotekarie.

Du kan även låna iPads från biblioteket på F-9.

Studeranderum

Studerandetrymmet är gemensamt för alla lärarstuderande. Vid vardera stadiet finns ett rum till ditt förfogande där du kan göra förberedelser och tillbringa dina håltimmar. Här finns gruppernas placering, lärarnas och gruppernas läsordningar och annan information.

Tider att observera

Lektionerna är indelade i arbetspass och kan variera beroende på årskurs. Kontrollera därför noggrant schemat för varje enskild klass och håll lektionstiderna. Varje elev har rätt till de pauser som föreskrivs. F-9: Till lärarens uppgifter hör också rastövervakning. Beakta att elevskjutsarna ofta avgår genast efter elevens sista lektion för dagen.

Skollunch

F-9: Det pedagogiska arbetet fortgår även i matsalen, eftersom skollunchen utgör en del av arbetsdagen. Koordinatorn ger information om eventuell rätt till gratis skollunch. Ifall du inte äter med eleverna har du möjlighet att köpa matbiljett i lunchrestaurangen. Lunchrestaurangen är öppen till kl. 13.00. Gymnasiet: Matbiljetter kan köpas i lunchrestaurangen, vilken är öppen till kl. 12.45.

Nycklar

Du har möjlighet att kvittera ut en nyckel mot kautionsavgiften 20 € hos expeditjonsmästarna. Kautionsavgiften återbetalas efter slutförd praktikperiod.

Kopiering

Du får använda anvisade kopieringsmaskiner på respektive stadium.

Parkering

F-9: Privata bilar får inte parkeras på skolgården under skoltid. Ställ cyklarna inne på skolgården! Gymnasiet: Privata bilar kan parkeras på skolgården under skoltid, men observera att vissa platser är reserverade.

Skolgårdarna

Observera att rökning är förbjuden!

Material

F-9: I varje klassrum finns det för det mesta en grunduppsättning material, som även står till ditt förfogande. Övrigt material finns i biblioteket och specialsälarna. Rådgör på förhand med din handledare ifall du behöver något speciellt. Låna aldrig material ur en annan klass utan särskilt tillstånd av respektive klasslärare. Reservera material i tid och återställ det på rätt plats. Beakta att vi är många som samsas om samma material. Tilläggsmaterial anskaffas endast i undantagsfall och då med särskild rekvisition. I skolans bibliotek kan du också hitta en del intressant material.

Grundläggande utbildning åk F-9

Den grundläggande utbildningen, årskurserna F-9, vid Vasa övningsskola, hittar du på Kyrkoesplanaden 11-13.

En av Vasa övningsskolas viktiga uppgifter är att kunna visa på olika alternativ, såväl organisatoriska som pedagogiska. Skolan betonar samarbetet inom de olika årskursenheterna. Gemensamt för de olika årskurserna är målen i läroplanen samt strävan att fostra eleverna till eget ansvar genom att tillåta dem att göra egna val, planera sitt arbete och utvärdera det allt efter sin egen utvecklingsnivå.

Läraren i dag är en lagarbetare. Du är kanske ensam med din elevgrupp, men tillsammans med andra vuxna i skolsamfundet arbetar ni mot samma mål. Det innebär att lärarlaget planerar och utvärderar arbetet tillsammans. Det i sin tur innebär att synen på det egna lärandet, den egna yrkesrollen fått en ny inriktning. "Färdig" som lärare blir du aldrig. I växelverkan med andra sker en fortlöpande utveckling.

Under dina praktikperioder i åk F-9 hoppas jag att du noterar och reflekterar över de olika pedagogiska alternativ vi representerar. Jag hoppas att praktiken skall ge dig tillräckligt med vägkost för att du efter avslutad utbildning medvetet och insiktsfullt skall kunna välja din egen pedagogiska väg.

Kom ihåg att bekanta dig med skolans läroplan och läsårsplan via hemsidan eller utskriften som finns i studeranderummet.

VÄLKOMMEN!

Elisabet Backlund-Kärjenmäki
Grundskolrektor

Klasslärare / Speciallärare

Vasa övningsskolas grundläggande utbildning är centralt belägen i staden. Årskurserna F-6 är en del av den sammanhållna grundutbildningen F-9. Skolans elever kommer till största delen från centrumområdet. Från förorterna kommer elever till skolan med buss eller med skjuts som skolan ordnat.

Åk F-6 är indelade i fem årskursenheter: Nybörjarna åk F-2, Påbyggarna åk 3-4, Uppföljarna åk 5-6, Engelska åk F-9 samt Specialundervisning.

Många av skolans elever är tvåspråkiga, ungefär hälften av en årskurs. Detta ställer stora krav på undervisningen i framförallt modersmålet. I skolan prioriteras, utöver läroplansbestämda kunskaper och färdigheter, det finlandssvenska språket, kultur och tradition.

Ämneslärare

Verksamhet utom klass

Till läraryrket hör mycket mera än undervisning i klass. Idén med verksamhet utom klass är att du skall få en inblick i vad som försiggår i en skola förutom undervisning.

Programmet för verksamhet utom klass för ämneslärarstuderande gäller både i åk 7-9 och i gymnasiet och utförs under fältpraktiken och under ÄDTP 1 och ÄDTP 2.

Typ av verksamhet:

- att hålla morgonsamling
- planera och delta i temadag
- planera och delta i exkursioner/studiebesök
- planera och delta i friluftsdag
- ordna utställning i skolan
- delta i lärmöte
- delta i föräldramöte
- delta i Hem och skola-verksamhet
- planera olika evenemang inom skolan såsom lucia, julfest, självständighetsfest
- delta i elevkårsverksamhet
- rastkustodiering (minimum 4 st = 1 aktivitet)
- delta i fortbildningstillfälle (FBA-dag, seminarium)
- etc.

Diskutera med ämneslärarkoordinatorn om alternativ.

Innan auskulteringen avslutas inlämnas redovisningen för utförd verksamhet till ämneslärarkoordinatorn, som fungerar som handledare för verksamhet utom klass.

Redovisningen innehåller datum, typ av verksamhet och kort skildring av egna erfarenheter. Du skall redovisa för **minst 8** olika typer av aktiviteter du varit med och ordnat, planerat eller deltagit i innan ÄDTP 2 avslutas på vårterminen.

Utförd VUK (= verksamhet utom klass) hör till föreläsningsserien Didaktik II som försiggår under ÄDTP 1 och ÄDTP 2.

Verksamhet utom klass kan med fördel utföras under **fältpraktiken** i samråd med handledaren.

Didaktik II

Under ÄDTP 1 och 2 fortgår en föreläsningsserie med huvudrubriken Didaktik II. Rubriken ger vid handen att vi rör oss även på ett praktiskt plan och betonar sådant som inte är ämnesspecifikt. Du kan t.ex. ta del av lärarens arbetsuppgifter utöver undervisningen, jobba med elevvårdsfrågor, inhämta den viktigaste skollagstiftningen samt få insikter i ledarskap och gruppdynamik. Kursens mål är att förbereda de studerande för lärarskapet.

Gymnasiet

Vasa övningsskolas gymnasium är beläget på adressen Skolhusgatan 31. Studerandeantalet är ca 380 varav ca 90 är studerande på IB-linjen. Lärarkåren är till viss del gemensam med VÖS åk 7-9. Skolan består av tre stilmässigt olika byggnader allt från 1800-tals arkitektur till den nyaste millenium-byggnaden.

Gymnasiet som skolform har som övergripande funktion att ge de studerande en solid och bred grund för fortsatta studier, företrädesvis inom akademiska områden. De ämnen som studeras i gymnasiet kan grovt indelas i fyra grupper: språk, naturvetenskapliga ämnen, realämnena och färdighetsämnena.

Vasa övningsskola betonar kommunikation, laboration och sociala färdigheter vilket innebär:

- ett starkt och levande modersmål
- användbar flerspråkighet i en språkstimulerande skola
- digitalt didaktiskt förhållningssätt
- undersökande och problemlösande förhållningssätt
- en trygg social kompetens
- det fysiska och psykiska välbefinnandet ställs i centrum
- kollaboration på alla nivåer
- ny verksamhetskultur skapas
- utveckla kreativt och kritiskt tänkande

I språkundervisningen betonas såväl den skriftliga och muntliga färdigheten och undervisningen skall resultera i en reell kommunikationsförmåga. Inom de naturvetenskapliga ämnena betonas även laborativa färdigheter vilket innebär att de studerande skall tillägna sig en praktisk förmåga att göra försök, att experimentera. I de övriga realämnena sker en utveckling t.ex. genom att informationsteknologi används allt mer i undervisningen. Det tvärvetenskapliga lyfts fram och de studerande medvetandegörs om att olika ämnen stöder varandra.

I anslutning till färdighetsämnena bör det nämnas att vi vid vårt gymnasium har ett fördjupat undervisningsprogram inom bildkonst och musik. Målet är att utveckla den studerandes vana att möta, uppleva och analysera uttryck inom olika konstarter.

De av gymnasiets studerande som går på vår IB-linje har siktet inställt på den internationella studentexamen. Det första året (Pre Diploma Programme) läser IB-studerandena obligatoriska kurser från det finländska gymnasiet på engelska. I IB fördjupar man sig i sex till sju ämnen. De studerande har också kunskapsteori och essäskrivning samt momentet CAS – Creativity, Action, Service – som ger en motvikt och ytterligare bredd till de mer teoretiska studierna. Under din auskultering hoppas vi att du prövar på att undervisa inom och bekantar dig med detta studieprogram.

Systemet med årskurslöshet ger många möjligheter och den studerande kan påverka såväl studiernas inriktning som tempo. Men systemet innebär även att den studerande måste bära ett allt större ansvar för sin egen studiegång.Handledningen blir mycket viktig i detta system och vi har satsat mycket på grupphandledarens roll i det nätverk som skall ge de studerande en trygg skolgång. Studiehandledaren har också en nyckelposition i detta arbete. Varje lärare är en handledare och genom kontinuerlig respons hjälper läraren den studerande att se sina styrkor. För handledning när det gäller digitaliseringen har vi också en IT-pedagog.

Skolan tillhandahåller en studieguide. I denna studieguide ingår de regler som gäller i vårt gymnasium.

Vår hemsida och våra sociala media kanaler ger mera information om olika projekt som är på gång. På hemsidan hittar du även en händelsekalender som ger dig information om t ex provveckor och annat som är viktigt för din planering.

Under din auskulteringstid kommer du att lära dig mera om dagens gymnasium, dess uppbyggnad, arbetsmetoder osv. Vi önskar dig välkommen i arbetsgemenskapen och hoppas att du skall trivas med oss.

Mats Borgmästars
Rektor

International Baccalaureate

De studerande som vill avlägga den internationella studentexamen, International Baccalaureate Diploma Programme, kan göra det vid Vasa övningsskolas gymnasium. IB-undervisningen sker på engelska med undantag för modersmålet och eventuella andra språk. VÖS har 3 grupper i IB; år 1 (PreDP), år 2 (DP1) och år 3 (DP2). Vi tar in 32 nya studerande varje år från både finskspråkiga och svenskspråkiga grundskolor. Vi har 4 platser reserverade för internationella sökande. I Finland finns 16 gymnasier som har Diploma Programme. IB har även program för yngre elever (PYP, MYP). I hela världen finns i detta nu något IB program i 5175 skolor fördelat på 157 olika länder.

Det officiella målet för IB- studierna:

IBO MISSION STATEMENT

The International Baccalaureate Organization aims to develop inquiring, knowledgeable and caring young people who help to create a better and more peaceful world through intercultural understanding and respect.

To this end the IBO works with schools, governments and international organizations to develop challenging programmes of international education and rigorous assessment.

These programmes encourage students across the world to become active, compassionate and lifelong learners who understand that other people, with their differences, also can be right.

Diploma Programme är två-årigt, men eftersom vi i Finland har en treårig utbildning på andra stadiet har vi ett första förberedande år (PreDP) där undervisningen sker enligt den finländska gymnasieläroplanen med den skillnaden att alla ämnen förutom språken går på engelska. Under de två följande åren (DP1 och DP2) följs den internationella IB-läroplanen. IB studerande skriver sin examen i maj det tredje året i vår skola (DP2). I Diploma Programme studerar man 6 ämnen ur 5 olika ämnesgrupper. Man skriver sin examen i alla 6 ämnen. Förutom de skrivna proven i 6 ämnen ingår i examen dessutom:

Theory of Knowledge, TOK, som lär de studerande att kritiskt granska kunskap, vikten av att fundera på varifrån kunskapen härstammar, hur den har uppstått och vad som kunnat påverka dess trovärdighet. De studerande ser också på hur kunskap inom olika ämnesområden skiljer sig från varann. I slutändan av den tvååriga kursen skrivs en längre essä och ges en presentation, båda relaterade till TOK:s frågeställningar.

Creativity, Action and Service, CAS, d.v.s. kreativt arbete, fysiska aktiviteter och frivillig "samhällstjänst". Meningen är att den studerande skall töja på sina gränser och prova på sådant de kanske inte annars skulle göra och att de framför allt utvecklas till hela människor istället för enbart akademiskt bildade teoretiker. Speciellt viktigt i dagens samhälle är servicedelen där de studerande får kontakt med människor som har det sämre ställt än de själva och lär sig hur de kan hjälpa, ställa upp och påverka.

Extended Essay, en omfattande uppsats (4000 ord) inom ett ämne som den studerande valt. Tillsammans med den praktiska studieteknik en IB-studerande lär sig fungerar detta arbete som en verkligt god förberedelse för kommande universitetsstudier.

Gymnasiet och det estetiska

Kurserna inom bildkonst, musik, dans, teater och drama ska locka våra studerande till en utbildning som ska ge kunskap i, förståelse för och uppskattning av olika konstarter och kännedom om vårt kulturarv, kulturella olikheter och de sociala och kulturella frågor som gestaltas inom våra konstarter.

Utbildningsstyrelsens **gymnasiediplom** i text, dans, teaterkonst, bildkonst, musik, gymnastik, muntlig kommunikation och slöjd kan avläggas i gymnasiet.

Verksamheten försiggår i huvudsak i gymnasietets Culturum byggnad.

SKOLANS LYSTRINGSSÅNG

Se dig omkring, det är här du ska leva, här ska du
växa och bli vad du blir,
mot vidare mål ska du pröva att sträva, lära dig tänka
och bli stark och fri.

Och band ska du också för vänskapen väva, ett du och ett
jag blir tillsammans ett vi.

Vill vi gå barfota ännu i sanden,
vill vi se harens och rödrevens spår?

På oss ligger ansvar för skogen och stranden, vi kan
bestämma hur framtiden mår.

Vi har hela omvärldens öde i handen,
en värld som vi älskar och vill att består.

Snart ska vi skiljas och lämna varandra, snart är vi
varna det går väldigt fort,
och vänskap vi finner långt borta bland andra
i främmande trakter vi kanske ska bo.

Men varhelst vi kommer i världen att vandra vi vill över
gränserna bygga en bro.

Text: Yvonne Hoffman

Musik: Jan Jansson